

A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK MŰKÖDÉSÉNEK ÁTLÁTHATÓSÁGA - KÉRDŐÍVES FELMÉRÉS TÜKRÉBEN

HUSK/0901/1.5.1/0246. sz. projekt

Esettanulmány

PANO'PRESS Bt.
Pécs, 2011. december 5.

Magyarország-Szlovákia
Határon Átnyúló Együttműködési
Program 2007-2013

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap

Partnerséget építünk

Transzparens önkormányzatok hálózatának építése – HUSK/0901/1.5.1/0246. sz. projekt
A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Időtartam: 2011. január 1. – 2011. december 31.

TARTALOMJEGYZÉK

I.	Bevezető gondolatok, megjegyzések .....
II.	A hivatali dolgozók kiválasztása .....
III.	Ülések, döntéshozatal nyilvánossága .....
IV.	Összeférhetetlenség – nyilvánosság .....
V.	Etikai szabályok .....
VI.	Szervezetben való részvétel – közérdekűség .....
VII.	Tevékenységi beszámolók .....
VIII.	Támogatások .....
IX.	Költségvetés .....
X.	Közbeszerzések .....
XI.	E-aukciók, honlap használata .....
XII.	Építés .....
XIII.	Szociális ügyek .....
XIV.	A törvényességi ellenőrzést végző szerv megismerhetősége .....
XV.	Összegzés, következtetések .....
	Nyilatkozat .....

Magyarország-Szlovákia
Határon Átnyúló Együttműködési
Program 2007-2013

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap

Partnerséget építünk

Transzparens önkormányzatok hálózatának építése – HUSK/0901/1.5.1/0246. sz. projekt

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

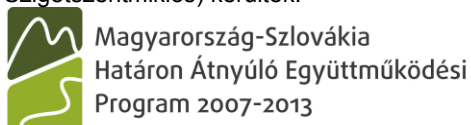
Időtartam: 2011. január 1. – 2011. december 31.

I. Bevezető gondolatok, megjegyzések

A Transparency International Magyarország által folytatott, az „Átlátható önkormányzatok hálózatának építése” címet viselő projekt keretében sor került egy ún. „harminc településsel” kérdőíves kutatásra (is), amely – a tervezetteknek megfelelően – harminc, a vizsgált határmenti megyékben elhelyezkedő, a szlovákok által vizsgáltakkal azonos vagy hasonló méretű településeket vizsgálta az átláthatóság szempontjából. Terveinkkel ellentétben összesen huszonegy településről sikerült kérdőívet felvenni. Ennek alapvető oka az volt, hogy az első körben megkeresett harmincöt település közül csupán néhány jegyző, polgármester vállalta a kutatásban való részvételt. Ezután összeállítottunk egy második mintát, amely már jobban leképezte a szlovákok által vizsgált települések méretét, és ennek keretében közel negyven új település jegyzőjét (is) megkerestük. Eme két „fordulóból” összesen huszonegy kérdőív került kitöltésre, így a továbbiakban ezekre alapozva foglaljuk össze a tapasztaltakat, és fogalmazzuk meg következtetéseinket.

Abból a feltevésből kiindulva, hogy várhatóan eltérések mutatkozhatnak az egyes önkormányzatok között a vizsgált témakör tekintetében, három csoportba soroltuk a vizsgált településeket népesség szerint. Ezt abból a szempontból tartottuk célravezetőnek, hogy a különböző méretű településeken tapasztaltak közötti különbségek így talán jobban kimutathatók.¹ A kérdőívek összeállításánál két kérdéstípust alkalmaztunk: az „igen/nem” válaszokat kereső zárt és az ún. „nyitott” kérdéseket. A zárt kérdések keretében lényegében tényekre, a fennálló (fenntartott) gyakorlatra kérdeztünk rá, míg a „kitöltős” kérdéseknél szélesebb körben kívántunk lehetőséget biztosítani a szabadabb megfogalmazású, differenciált válaszok adására.

¹ Az első csoportba a 6000 fő alatti települések (Alsózsolca, Fertőszentmiklós, Lábatlan, Lébény, Mezőcsát, Pétervására, Rakamaz, Szécsény, Tiszalök), a második csoportba a 6001 és 10000 fő közötti népességű települések (Edelény, Felsőzsolca, Halásztelek, Nyergesújfaló, Pásztó, Vásárosnamény), míg a harmadik csoportba a 10001 lakos feletti települések (Budakeszi, Heves, Nagykálló, Sárospatak, Szentendre, Szigetszentmiklós) kerültek.

Magyarország-Szlovákia
Határon Átnyúló Együttműködési
Program 2007-2013

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap

Partnerséget építünk

Transzparens önkormányzatok hálózatának építése – HUSK/0901/1.5.1/0246. sz. projekt

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Időtartam: 2011. január 1. – 2011. december 31.

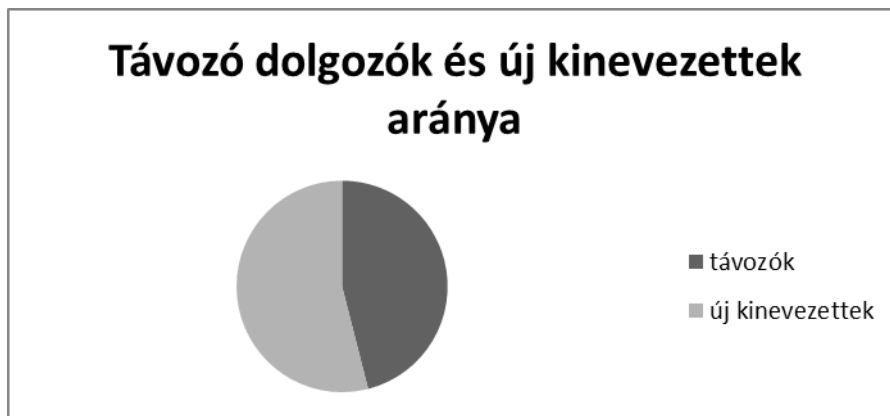
Szükséges még egy technikai jellegű kérdést tisztázni, közelebbről azt, hogy nem minden kérdésre kaptunk minden település részéről választ, így az alábbiakban – értelemszerűen – az érdemi visszajelzéseket tudjuk összegezni. Módszertanilag úgy kívánjuk megállapításainkat összefoglalni, hogy – az egyes témakörökre koncentrálna – külön egységben foglaljuk össze a településtípusokra vonatkoztatva tett összefoglalásokat, majd ezt követően törekszünk javaslatokat, következtetéseket megfogalmazni.

II. A hivatali dolgozók kiválasztása

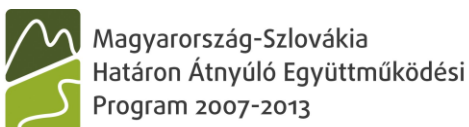
Az átlátható önkormányzati működés egyik összetevője annak értékelése, hogy a hivatali dolgozók kiválasztása mennyi nyilvánosságot kap. Ezzel összefüggésben megállapítható, hogy nincs különbség a településtípusok szerint a vizsgált önkormányzatok között, hiszen a jogszabályban előírt pályázatok minden önkormányzatnál kiírásra kerülnek, abban a tekintetben azonban már eltérés mutatkozik, hogy ilyenkor sor kerül-e – a polgármester, a jegyző vagy más személy részvételével – meghallgatás tartására. Megállapítható, hogy a vizsgált települések közül csupán egy önkormányzatnál nem került sor ilyen formájú beszélgetésre.

A hivatali dolgozók fluktuációja már vegyes képet mutat, hiszen van, ahol 2009 óta senki nem távozott az apparátusból, illetve nem jött új dolgozó, míg más önkormányzatnál ezek száma a 4-5-6-ot is elérte. Megállapítást nyert, hogy a vizsgáltak közül két település alkalmazott írásbeli tesztet a kiválasztás során, míg a többi település esetében a benyújtott dokumentumok és a meghallgatás alapján döntöttek a személyi kérdésekről. Ebből kitűnik, hogy az önkormányzatok többsége a szabadabb, személyes benyomásokon alapuló kiválasztási eljárást preferálja, megjegyezzük azonban, hogy a nyilvános, objektív írásbeli tesztek – nem kizárólagos – alkalmazása képes lenne a transzparenciát erősíteni ebben a folyamatban.

A személyzeti politika átláthatóságával összefüggésben vizsgáltuk végül az üres álláshelyek meghirdetésének rendjét. Ennek keretében megállapítottuk, hogy csupán egy önkormányzat nem teszi nyilvánossá interneten a meghirdetett álláshelyeket, a jelöltek összlétszáma pedig csupán négy önkormányzat esetében kerül közzétételre. Nagyobb eltérések érzékelhetők azonban abban a tekintetben az egyes települések között, hogy az üres álláshelyek meghirdetése a betölthetőség időpontja előtt hány nappal jelenik meg. Megállapítottuk, hogy ez az időtartam általában 15 naptól 60 napig terjed az egyes önkormányzatoknál.

Magyarország-Szlovákia
Határon Átnyúló Együttműködési
Program 2007-2013

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap

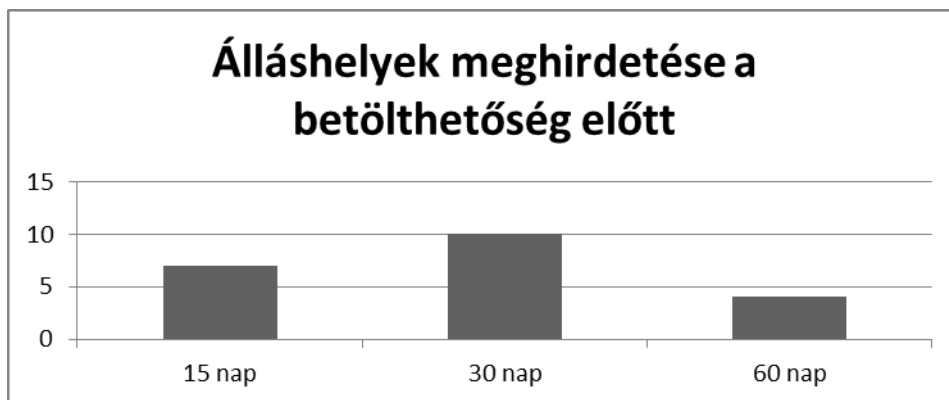

Partnerséget építünk

Transzparens önkormányzatok hálózatának építése – HUSK/0901/1.5.1/0246. sz. projekt

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

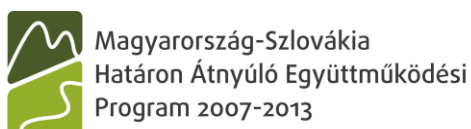
Időtartam: 2011. január 1. – 2011. december 31.

A kiválasztási eljárásban a jegyző mellett a polgármester a települések felénél részt vesz. Rögzíthető, hogy zömében a kisebb (6000 fő alatti) települések esetében kerül erre sor, ami önmagában is érzékelteti a polgármesterek meghatározó szerepét a hivatal személyzeti politikájának alakításában. Érdekességként jelezzük végül, hogy a meghallgatásokról, kiválasztási eljárásokról szinte sehol nem készítenek jegyzőkönyvet vagy emlékeztetőt. Itt jelezzük, hogy ezek pótlása átláthatóbbá tudná tenni a hivatali dolgozók kiválasztására vonatkozó eljárást.

III. Ülések, döntéshozatal nyilvánossága

Az önkormányzati működés átláthatósága alapvetően az ülések és a döntéshozatal nyilvánosságán keresztül mérhető. A képviselő-testületek és a bizottságok működésének nyilvánosságát erősíteni képes az a tény, ha eme szervek működésében részt vesznek ún. „külső résztvevők” is. Ebből a szempontból kiemelhető, hogy a vizsgált települések közül csupán egy olyan önkormányzat van, ahol ilyen személy nem vesz részt a testületek működésében.

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap

Partnerséget építünk

Transzparens önkormányzatok hálózatának építése – HUSK/0901/1.5.1/0246. sz. projekt

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

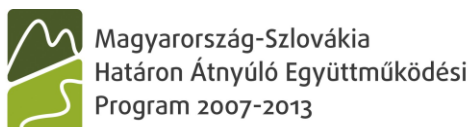
Időtartam: 2011. január 1. – 2011. december 31.

Megállapítható, hogy a témakör érintettjei általában külső résztvevőként részt vesznek a döntések meghozatalánál, állandó meghívottként vesznek továbbá általában részt a térség országgyűlési képviselői, a kisebbségi önkormányzatok vezetői, az intézményvezetők, továbbá több település esetén a civil szervezetek vezetői és a díszpolgárok.

Az üléseken való lakossági részvétel feltételeit két kivétellel mindenütt szabályozza az SZMSZ, mégpedig úgy, hogy előre be nem jelentett módon is hozzászólhatnak a napirendekhez, ennek módjára eltérő gyakorlat alakult ki: van ahol a testületnek meg kell szavazni a hozzászólást, van ahol erre meghatározott időtartamot biztosítanak, s ezzel együtt van, hogy az érintett kérésére a polgármester adja meg a szót a felszólalásra. Egyébként – ugyancsak két kivétellel – a képviselő-testületi, bizottsági üléseken való hozzászólások rendjét az SZMSZ-ek általában szabályozzák.

Ugyancsak fontos kiemelni a közérdekű bejelentések témakörét a döntéshozatal és a működés társadalmosítása tekintetében. Megállapítható, hogy csupán egy olyan vizsgált önkormányzat van, ahol semmilyen formában sem foglalkozik senki a közérdekű bejelentésekkel. Ezt leszámítva, ha külön szerv nincs is, de olyan személy majd' minden önkormányzatnál található, aki – vélhetően – kapcsolt munkakörben eme feladatkört (is) ellátja. Panaszláda azonban csupán öt önkormányzat hivatalában került felállításra, a többi településen ilyen megoldással nem létezik a panaszok ilyenfajta befogadására, és csupán egy olyan (10001 feletti népességű) település van, ahol valamely önkormányzat által fenntartott intézményben alkalmaznának panaszládát.

Világos fokmérője az önkormányzati működés nyilvánosságának és a társadalmi érdeklődésnek a közmeghallgatások témaköre. A közmeghallgatásokon igen változó a lakossági részvételi arány, ezek önmagukban értelmezhetők. Az egyéb részvételi fórumok között említették a válaszadók a lakossági fórumokat, a városgyűlést, a településrészi fórumot, a civil fórumot, a vállalkozói ankétot és a célforumokat (pl: nyugdíjpénztár, sporttámogatás témakörében).

Magyarország-Szlovákia
Határon Átnyúló Együttműködési
Program 2007-2013

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap

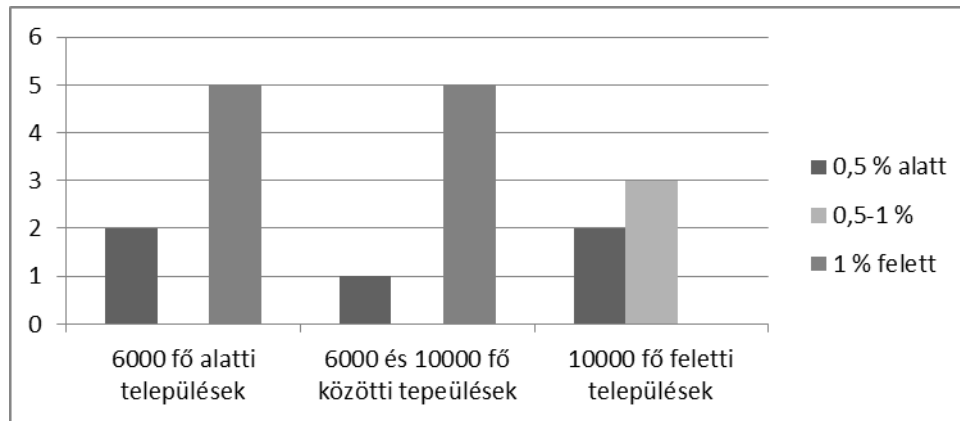
Partnerséget építünk

Transzparens önkormányzatok hálózatának építése – HUSK/0901/1.5.1/0246. sz. projekt

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

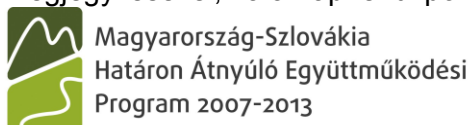
Időtartam: 2011. január 1. – 2011. december 31.

Az egyik válaszadó azt jelezte, hogy náluk a honlapon illetve a helyi kábeltévében teszik közzé azokat a felhívásokat, amely ügyekben a lakosság véleményét kéri. Az alábbi ábra az egyes településtípusok szerint jelzi a közmeghallgatásokon való állampolgári részvételi arány alakulását.

Annak ellenére, hogy az Ötv. kötelezően előírja, megállapítható, hogy a civil szervezeteknek a képviselő-testületi üléseken való tanácskozási jogú részvételét a települések alig több mint felénél szabályozzák. A tapasztalatok vegyesek, az arányokat illetően egymáshoz közelítők a tekintetben, hogy e szervezetek részt vesznek-e, s ha igen, hozzászólnak-e a vitához. A nagyobb településeken az a tendencia figyelhető meg, hogy a civil szervezetek általában nem vesznek részt az üléseken, és általában, ha részt is vesznek, nem szólnak hozzá. Ezzel szemben a közepes méretű (6001 és 10000 közötti népességű) településeken jellemző, hogy a szervezetek részt vesznek az üléseken és hozzá is szólnak a napirendi pontokhoz. A civil szervezeteknek a döntéshozatalban való közreműködési formái a válaszadók többségénél elérhetők az önkormányzat honlapján.

Fontossága miatt emeljük ki, hogy az önkormányzati előterjesztéseket a települések túlnyomó többségében megküldik véleményezésre mind a civil szervezeteknek, mind a szakmai szervezeteknek, valamint az érdekképviselőknek (van ahol annak megjegyzésével, ha a napirendi pont érinti őket) egyaránt.

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap

Partnerséget építünk

Transzparens önkormányzatok hálózatának építése – HUSK/0901/1.5.1/0246. sz. projekt

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Időtartam: 2011. január 1. – 2011. december 31.

Míg a képviselő-testületi ülések jegyzőkönyvei szinte mindenütt – két önkormányzat kivételével – hozzáférhetők az önkormányzat honlapján, addig a bizottsági üléseké csak a válaszadók kisebbik részénél. Ez érvényes az egy évnél régebbi jegyzőkönyvekre is. Videófelvételt csak néhány önkormányzatnál készítenek a testületi ülésekről, viszont a megkérdezettek kétharmada ezeket az üléseket közvetíti a helyi tévén. Megállapítható tehát, hogy alapvetően érvényesül a testületi működés nyilvánossága, javasoljuk azonban a bizottsági ülések jegyzőkönyveinek szélesebb körű publikálását, ami által az átláthatóság fokozható lenne.

Érdeemes végezetül röviden utalni a képviselő-testületi előterjesztések nyilvánosság számára való hozzáférhetőségére. A közepes és a nagyobb méretű településeken általában azonnal hozzáférhetők a benyújtott előterjesztések a honlapon, míg a kistelepüléseken – egy kivételével – ezek nem érhetők el, bár többen jelezték, hogy ezek a hivatalban megtekinthetők, igaz zömében csupán a jegyzőkönyv elkészítését követően. Az is megállapítható, hogy az ülésekről készült jegyzőkönyvek az önkormányzatok döntő többségében, az ülések összefoglalói, a szavazások adatai pedig csak az önkormányzatok felének honlapján érhetők el az üléstől számított egy évig.

A képviselő-testületi döntések előkészítésének rendje az önkormányzatok honlapjain általában hozzáférhető, míg az e döntésekben való állampolgári közreműködés módjáról szóló tájékoztató már csak nagyjából fele-fele arányban.

IV. Összeférhetetlenség – nyilvánosság

Az önkormányzati működés tisztaságával szoros kapcsolatban állnak az összeférhetetlenségre vonatkozó szabályok, jogintézmények. A nyilvánosság szempontjából kiemelkedő jelentősége van annak, hogy a tárgykört érintő információk mennyire hozzáférhetők az állampolgárok számára.

Magyarország-Szlovákia
Határon Átnyúló Együttműködési
Program 2007-2013

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap

Partnerséget építünk

Transzparens önkormányzatok hálózatának építése – HUSK/0901/1.5.1/0246. sz. projekt

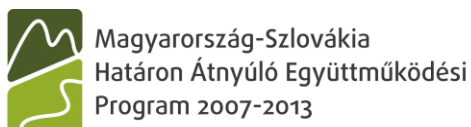
A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Időtartam: 2011. január 1. – 2011. december 31.

Megállapítható, hogy a polgármesterek és a helyi képviselők vagyonyilatkozatai semelyik vizsgált önkormányzat esetében nem érhető el a hivatalos honlapon keresztül, az összeférhetetlenségre vonatkozó szabályok pedig csupán három önkormányzat esetén szerepelnek a honlapon. Ez abból a szempontból kifogásolható, hogy az összeférhetetlenségi szabályok összetettsége megkívánná az egyértelmű információközlést az állampolgárok irányába annak érdekében, hogy az esetleges összeférhetlenségi ügyekről tájékozottabbak legyenek, és ebből a szempontból jobban megítélhető legyen számukra az önkormányzati szervezet átláthatósága.

Megállapítást nyert, hogy gazdasági összeférhetlenség összesen egy polgármesterrel kapcsolatban merült fel az elmúlt években. Az önkormányzati média feletti felügyelet gyakorló szerv létét a kistelepülések esetében a többség nem jelezte, néhányan utaltak az említett hatáskörrel összefüggésben bizottságra (véltetően a képviselő-testület bizottságára), négy önkormányzat esetében pedig szintén bizottság emelhet szót a kiegyensúlyozott tájékoztatás miatt a helyi média működés tekintetében.

Magyarország-Szlovákia
Határon Átnyúló Együttműködési
Program 2007-2013

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap

Partnerséget építünk

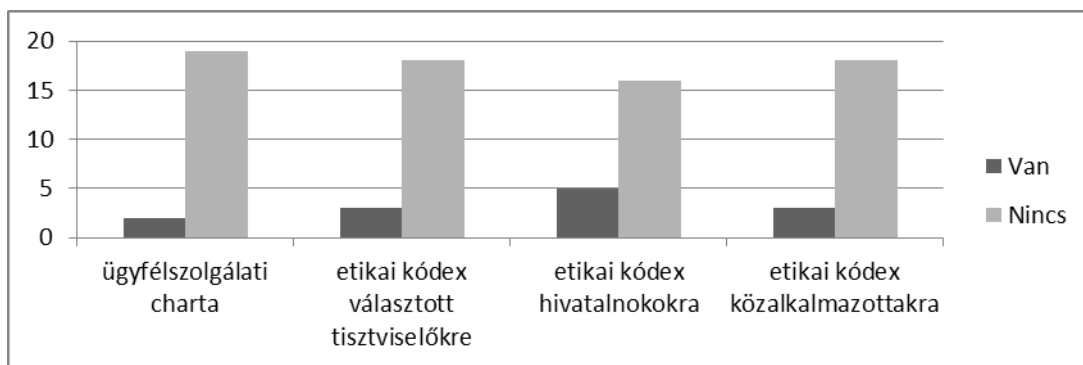
Transzparens önkormányzatok hálózatának építése – HUSK/0901/1.5.1/0246. sz. projekt

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Időtartam: 2011. január 1. – 2011. december 31.

V. Etikai szabályok

Az önkormányzati működéssel összefüggésben meghatározó kérdés az etikai, erkölcsi normák léte, realizálása a mindennapi munka során. Az említett normák vizsgálata során megállapítható, hogy vegyes kép alakult ki az egyes önkormányzatoknál. A kistéleplések tekintetében szinte sehol nem létezik ügyfélszolgálati charta, ugyanez vonatkozik továbbá a köztisztviselőkre és egyéb alkalmazottakra vonatkozó etikai normák létre is. Ezzel szemben kiemelhető, hogy a közepes méretű települések és a vizsgált városok felében születtek ilyen tartalmú dokumentumok. A következő ábra az etikai normákra vonatkozó dokumentumok létét szemlélteti a vizsgált önkormányzatok vonatkozásában.

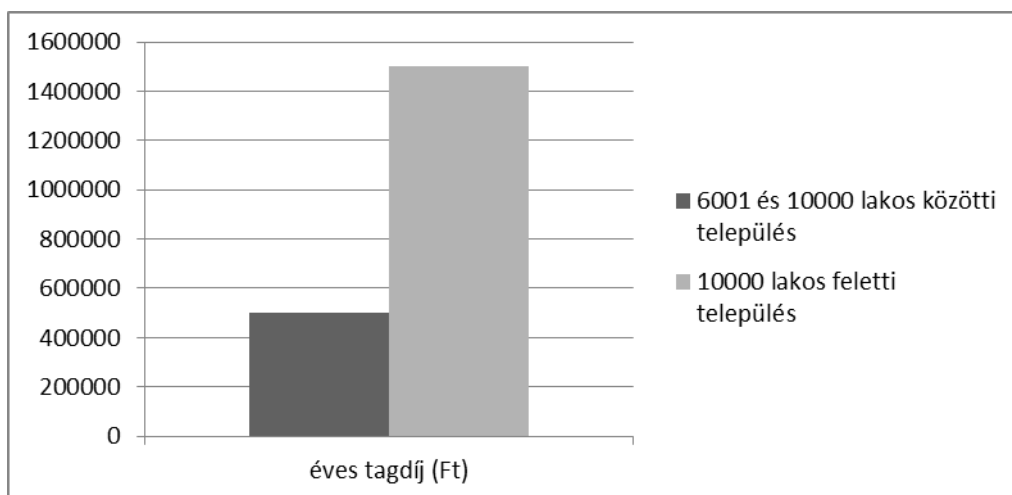
Fentiek alapján javasoljuk, hogy az érintett, ilyen dokumentummal nem rendelkező önkormányzatok tekintetében kerüljön kidolgozásra etikai kódex, illetve ügyfélszolgálati charta.

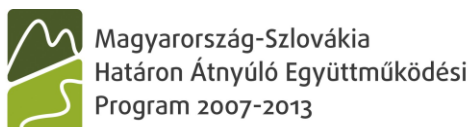
VI. Szervezetben való részvétel – közérdekűség

A különböző szervezetekben való részvétel tekintetében már szignifikáns különbség figyelhető meg a különböző településtípusok önkormányzatai által adott válaszok között. Míg a közepes és relatíve nagy méretű települések általában 1-5 szervezetnek tagjai (közepes településeknél ez a szám 1-5, míg nagyobb települések esetén 3-5), addig a kistelepülések szintjén nem jellemző a társadalmi szervezetekben, érdekszövetségekben való részvétel.

Ebben a körben csupán néhányan jelölték meg a Települési Önkormányzatok Országos Szövetségét, egy válaszadó pedig egy közcélú alapítványt. Ebből fakadóan eltérő az évente fizetendő tagdíj léte, mértéke is. A fentebb írtakból fakadóan erre általában a kistelepülési önkormányzatok nem adtak választ, míg a közepes méretű települések esetén már megjelenik a tagdíjfizetési kötelezettség. Megjegyezzük, hogy itt már releváns különbség mutatkozik a tagdíj mértékében attól függően, hogy közepes vagy nagyobb méretű település önkormányzatáról van-e szó, ahogy azt a következő ábra is érzékelteti.

Az önkormányzati működés társadalmisításával összefüggő kérdés az is, hogy az interneten keresztül érkező bejelentésekre mennyi időn belül ad választ a hivatal.

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap

Partnerséget építünk

Transzparens önkormányzatok hálózatának építése – HUSK/0901/1.5.1/0246. sz. projekt

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

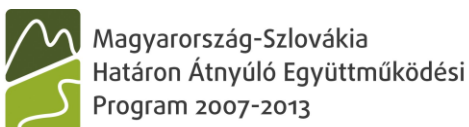
Időtartam: 2011. január 1. – 2011. december 31.

Ez meghatározó abból a szempontból, hogy az állampolgároknak egy olyan önkormányzat „képe” rajzolódik ki, amely aktív kapcsolatra, kommunikációra törekszik az állampolgárokkal vagy pedig olyané, amelyik megadja ugyan a formális lehetőséget a polgárok részéről érkező bejelentések megtételére, de érdemben nem reagál azokra. Ebből a szempontból pozitívnak tekinthető a felmérés alapján, hogy a közepes és nagyobb települések esetében a jogszabályi határidőn belül minden esetben sor kerül eme bejelentések érdemi megválaszolására, a kistelepüléseken pedig arra törekednek, hogy lehetőleg azonnal, vagy legkésőbb 2-8 napon belül reagáljanak a választópolgárok megkereséseire.

Az is erősíteni tudná az önkormányzatok működésének átláthatóságát, ha léteznének olyan társadalmi szervezetek, amelyek kifejezetten az önkormányzatok működését kísérik figyelemmel, hiszen ezzel megvalósulhatna a hatékony, partnerségen alapuló társadalmi kontroll. Ezzel összefüggésben azonban általános érvénnyel azt lehet megállapítani, hogy egyik vizsgált településen sem létezik olyan társadalmi szervezet, amelynek tevékenysége az érintett tárgykörre irányulna.

Érdekes végezetül megvizsgálni azt is, hogy a választópolgárok részéről beérkezett bejelentések nyomán tett intézkedések nyilvánosan megismerhetők-e. Ebben a vonatkozásban azt lehet összegzésképpen megállapítani, hogy csupán egy-két olyan önkormányzat van (érdekes, hogy éppen a kistelepülések közül), amelyek esetében a közérdekű bejelentések alapján tett intézkedések a honlapon hozzáférhetők.

A jogintézmény hatékonyságát elő tudná mozdítani, ha a bejelentések következményei nyilvánosságot kaphatnának.

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap

Partnerséget építünk

Transzparens önkormányzatok hálózatának építése – HUSK/0901/1.5.1/0246. sz. projekt

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

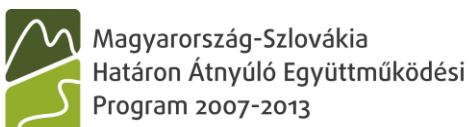
Időtartam: 2011. január 1. – 2011. december 31.

VII. Tevékenységi beszámolók

Az önkormányzatok átláthatóságának egyik legneuralgikusabb pontja, egyúttal a közvélemény szemében a korrupció gyanújának egyik legfőbb tere az önkormányzati vállalkozások, cégek tárgyköre. Ebből a szempontból garanciális jelentősége van annak, hogy a képviselő-testület milyen kontrollt gyakorol eme cégek tevékenysége felett. A kutatási eredmények alapján megállapítható, hogy a cégek tevékenységéről szóló éves beszámolókat a képviselő-testületek túlnyomó része megtárgyalja. Abban a tekintetben már eltérés mutatkozik a településtípusok között, hogy ezek a beszámolók megjelennek-e a honlapon. Míg a közepes és nagyobb települések többségében ez megtörténik, addig a kistelepülések esetében csupán egy-két önkormányzat teszi ezeket közzé. Ugyanez a tendencia figyelhető meg az önkormányzati cégek elérése vonatkozásában is: míg a közepes és nagytelepülések honlapjainak többségén található olyan link, ami által közvetlenül elérhetők az önkormányzati cégek, ez a kistelepülések esetén ritkaságszámba megy.

A kutatás általánosítható tapasztalatai szempontjából nincs nagy jelentősége a konkrét cégek megjelölésének, ezért csupán példálózó jelleggel emelünk ki néhány típust: kft. 23% tulajdonrészrel, illetve 54%-al; nonprofit kft. a részesedés megjelölése nélkül. Ezek zöme városüzemeltetési, szolgáltatási, fejlesztési feladatokat lát el.

A gazdasági jellegű szerződésekről nagyjából fele-fele arányban rendelkeznek adatbázissal a kistelepülési önkormányzatok, a másik két településtípus esetében pedig az önkormányzatok túlnyomó többségének van ilyen regisztere.

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap

Partnerséget építünk

Transzparens önkormányzatok hálózatának építése – HUSK/0901/1.5.1/0246. sz. projekt

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Időtartam: 2011. január 1. – 2011. december 31.

A szerződések elérhetők a honlapon?

Teljességükben e szerződések az önkormányzati honlapok döntő hányadánál – egy önkormányzat kivételével – nem érhetők el, viszont a fontosabb adatokat több önkormányzat is közzéteszi, így pl: pályázati szerződések; a szerződés tárgya, összege, a szerződést kötő fél megnevezése, teljesítési határidő; nettó 5 millió Ft feletti szerződések.

Javasoljuk a nyilvánosság erősítése érdekében a cégek közvetlen elérésének lehetővé tételét a honlapon, korszerű megoldás lenne továbbá – a szolgálati és üzleti titkok megőrzése mellett – a vonatkozó szerződések közzététele is.

VIII. Támogatások

A támogatások odaítélésével összefüggésben alapvetően két olyan kérdéskör van, amely a nyilvánossággal összefüggésbe hozható. Az egyik átláthatóságot erősítő szempont ama bizottság vagy egyéb testület ülésének nyilvánossága, amely(ek) a támogatásokról, segélyekről, ösztöndíjakról dönteni jogosult(ak). Ebben a tekintetben megállapítható, hogy a vizsgált önkormányzatok többségében az ilyen ülések nyilvánosak.

Magyarország-Szlovákia
Határon Átnyúló Együttműködési
Program 2007-2013

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap

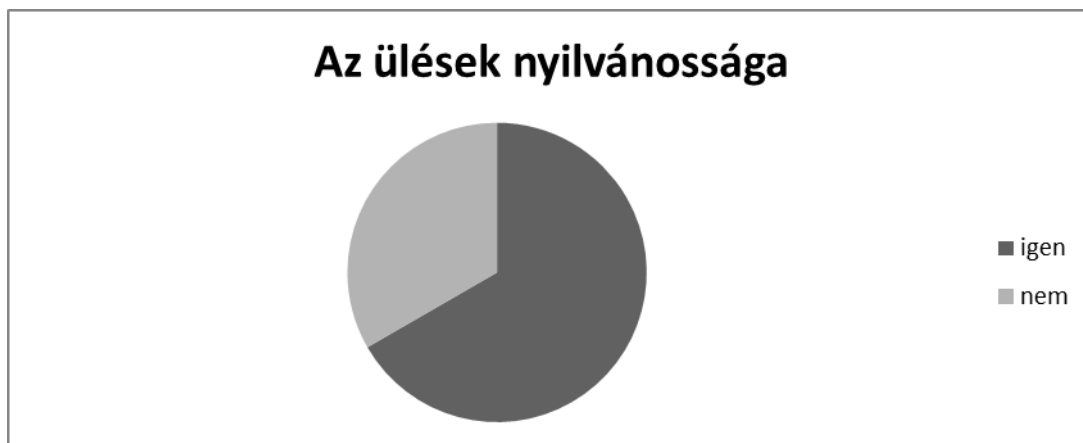
Partnerséget építünk

Transzparens önkormányzatok hálózatának építése – HUSK/0901/1.5.1/0246. sz. projekt

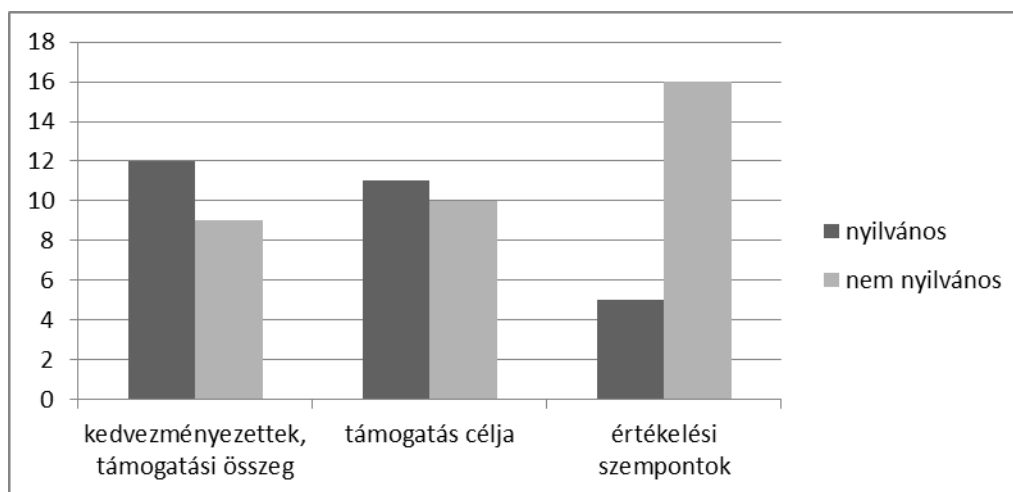
A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Időtartam: 2011. január 1. – 2011. december 31.

Az ülések nyilvánossága

Az önkormányzatok által „szétosztott” támogatások nyilvánosságával összefüggő másik problémakör a támogatások odaítéléséhez kapcsolódó (kedvezményezettek, támogatási összeg, támogatás célja, értékelés szempontjai) információk nyilvánossága, honlapon való közzététele. Ebben a tekintetben e sorok szerzői arra az álláspontra helyezkednek, hogy széles spektrumot mutat a vázolt információk közzétételének értékelése, amely azonban nem kötődik egyértelműen a települések nagyságához, nem a méret következménye. A következőkben a támogatásokkal kapcsolatos egyes releváns információk nyilvánosságára vonatkozó gyakorlatot szemléltetjük.

Magyarország-Szlovákia
Határon Átnyúló Együttműködési
Program 2007-2013

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap

Partnerséget építünk

Transzparens önkormányzatok hálózatának építése – HUSK/0901/1.5.1/0246. sz. projekt

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

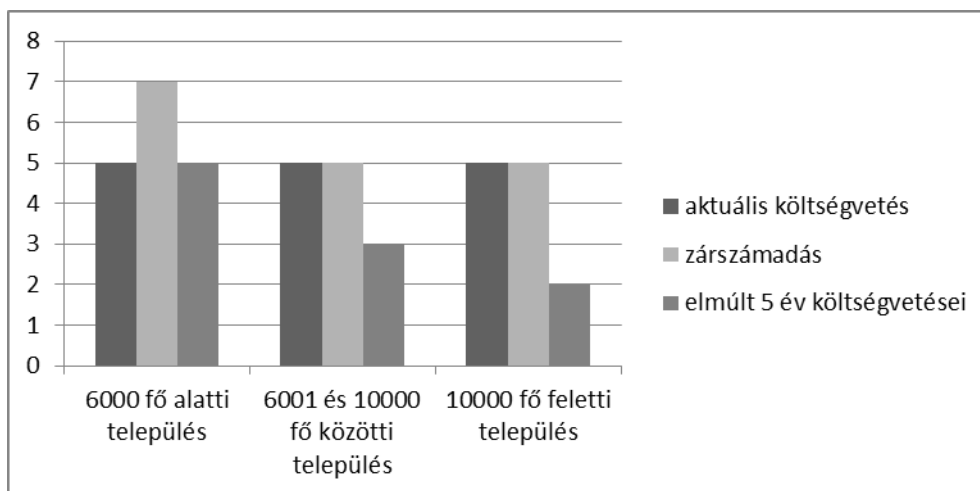
Időtartam: 2011. január 1. – 2011. december 31.

A korábban elmondottakra tekintettel javasoljuk a támogatások elbírálásakor alkalmazott értékelési szempontok nyilvánossá tételét.

IX. Költségvetés

Az önkormányzatok költségvetésének és a működés átláthatóságának kapcsolata alapvetően három ponton ragadható meg: az elfogadása (módosítása), tartalma és annak megismerhetősége által. A tapasztaltak összegzéseként megállapítható, hogy minden önkormányzat költségvetési tervezete fel van „szerelve” rövid indokolással, annak internetes elérhetősége azonban függ a település méretétől. Míg a közepes és nagyobb települések – egy kivétellel – közzéteszik a tervezet indokolását, addig a kisebb települések esetében csupán a válaszadók fele biztosítja az internetes közzétételt. Egységesen megállapítható, hogy a költségvetés módosítása mindenhol ugyanolyan eljárásban történik, mint annak elfogadása.

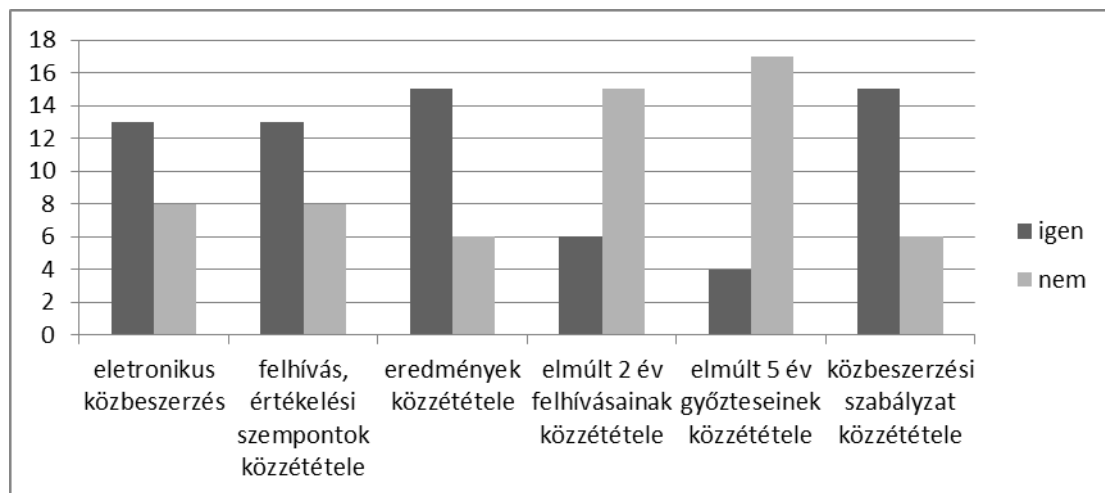
Lényeges különbség mutatkozik azonban abban a tekintetben, hogy – ahogy az az alábbi ábrából is kitűnik – a költségvetések, zárszámadások milyen széles körben és milyen időtartamban kerülnek publikálásra a honlapon.

Az fentiekből kiolvasható, hogy az aktuális költségvetés általában minden önkormányzat honlapján hozzáférhető (itt a kistépelülések esetén csupán 50 %-os az eredmény, hiszen csak minden második vizsgált önkormányzat teszi közzé elektronikusan a költségvetést), az elmúlt évekre visszamenőleg viszont kevés településen lelhetők fel a dokumentumok, az önkormányzatok többsége a hatályos állapotok bemutatására, az aktuális költségvetés publikálására törekszik. Ebben a vonatkozásban megfontolandónak tartjuk a korábbi évek költségvetéseinek nyilvánosságra hozatalát az átlátható gazdálkodás „izmosítása” érdekében.

X. Közbeszerzések

A közbeszerzések lebonyolítása tekintetében a törvényi szabályozás általában kellő részletességgel szabályoz, a helyi közbeszerzési szabályzatokkal kiegészítve megfelelő garanciákat képes a reguláció beépíteni eme, a korrupció melegágyaként is emlegetett tevékenységi körbe. A közbeszerzések átláthatóságával összefüggésben azok az információk bírnak relevanciával, amelyeket az egyes önkormányzatok honlapjukon közzétesznek, amelyek ezáltal széles körben megismerhetők az állampolgárok által.

Magyarország-Szlovákia
Határon Átnyúló Együttműködési
Program 2007-2013

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap

Partnerséget építünk

Transzparens önkormányzatok hálózatának építése – HUSK/0901/1.5.1/0246. sz. projekt

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Időtartam: 2011. január 1. – 2011. december 31.

A fenti összegzésből látható, hogy az „elektronikus közbeszerzés” egyes részfolyamatok tekintetében – jelesül a felhívás, az eredmények közzététele vonatkozásában – alkalmaz (már) elektronikus mozzanatokot, vannak azonban olyan információk (különösen a múltira vonatkozó közbeszerzéseket illetően), amelyek nem jelennek meg kellő mértékben a honlapon.

Ezen a téren – a több évre kiterjedő gyakorlat kialakulását követően – erősíteni lehetne a választópolgárok informálását, amit nagy mértékben elősegítene a közbeszerzési szabályzatok – kivétel nélküli – közzététele az önkormányzatok hivatalos honlapjain.

XI. E-aukciók, honlap használata

Az önkormányzati tulajdon bérbeadása, eladása során a nyilvánosságot erősít(het)ji, ha a választópolgárok számára széles körben elérhető honlapon megjelennek az erre vonatkozó információk. Ezzel összefüggésben az első megállapításunk, hogy egy önkormányzat kivételével sehol nem alkalmaznak online aukciót.

Különbség mutatkozik azonban a különböző méretű települések között abban a tekintetben, hogy az információkhoz való hozzáférést milyen módon biztosítják az állampolgárok számára. A 6001 lakos feletti településeken az önkormányzat honlapján keresztül, az önkormányzati hirdetőtáblán, a helyi újságban és televízióban, illetve kérelem alapján egyedi módon teszi az információkat az önkormányzat hozzáférhetővé. Ezzel szemben a kistelepülések esetében csupán a helyi újság, a hirdetőtábla és a televízió jelenik meg közvetítő csatornaként, a honlap – általános jelleggel – nem bővíti ezek sorát. Megjegyezzük, hogy ennél a településtípusnál van olyan, aki hirdetéssel oldja meg az adatok nyilvánosságra hozatalát, avagy a képviselő-testületi ülések révén, néhányan pedig sehogy, hivatkozva például az érdeklődés hiányára.

Magyarország-Szlovákia
Határon Átnyúló Együttműködési
Program 2007-2013

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap

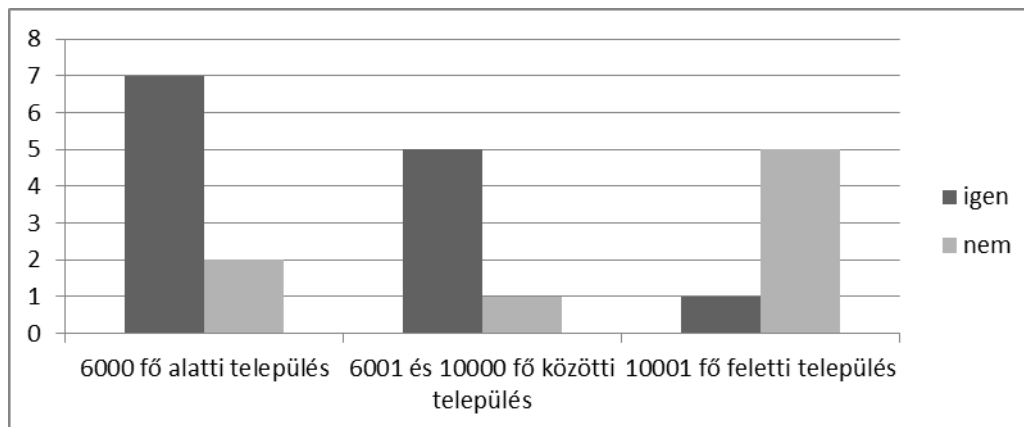
Partnerséget építünk

Transzparens önkormányzatok hálózatának építése – HUSK/0901/1.5.1/0246. sz. projekt

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

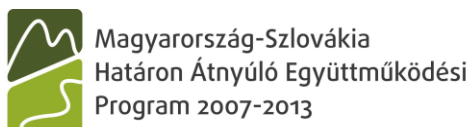
Időtartam: 2011. január 1. – 2011. december 31.

Eltérés tapasztalható abban a tekintetben is, hogy az eladásokról, bérbeadásokról szóló döntéseket és jegyzőkönyveket közzéteszik-e az önkormányzatok honlapjukon. Egyrészt megállapítható, hogy a megszületett döntéseket – egységesen – a válaszadók fele nyilvánossá teszi az internetes portálon, komolyabb differenciák érzékelhetők azonban a döntéshozatalról szóló jegyzőkönyvek publikálása tekintetében. Meglepőnek tekinthető a településtípusonkénti megoszlás, hiszen – amint az a következő kimutatásból is kitűnik – a kistépelülések közel felében és a közepes méretű települések zömében ez megtörténik, míg a városok esetében csupán egy olyan önkormányzat akad, amelyik rendszeresen közzéteszi az erre vonatkozó jegyzőkönyveket. Ezen a téren kiemelhető, hogy a jegyzőkönyvek rendszeres közzétételével javítható lenne az önkormányzatok vagyongazdálkodásának transzparenciája.

Az utóbbi két évben a tulajdon eladására illetve bérbeadására kiírt eljárások eredményei a kistépelülési önkormányzati honlapok felénél voltak hozzáférhetők.

A 6001 és 10000 fő közötti népességű települések önkormányzatai egyáltalán nem teszik ezeket közzé, a nagyobb települések vonatkozásában pedig szintén fele-fele a vonatkozó arány. Egy-két kivételtől eltekintve mindenütt nyilvános képviselő-testületi ülésen döntöttek eme kérdésekről, a határozatok honlapon való elérhetőségét pedig általában biztosítják az egyes önkormányzatok.

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap

Partnerséget építünk

Transzparens önkormányzatok hálózatának építése – HUSK/0901/1.5.1/0246. sz. projekt

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Időtartam: 2011. január 1. – 2011. december 31.

XII. Építés

Az építési igazgatással összefüggésben az engedélyezési tevékenység és a településrendezési alapidokumentumok vetnek fel az átláthatósághoz kapcsolódó kérdéseket. A válaszokból kiolvasható, hogy mindenütt – a kistelepülések esetében a válaszadók többségénél – vezetnek elektronikus nyilvántartást a kiadott építési engedélyekről. Ugyanez az arány figyelhető meg a településrendezési terv esetében is, a településfejlesztési koncepciót, illetve a gazdasági programot a vizsgált önkormányzatok többsége elérhetővé teszi honlapján, amelyet pedig folyamatosan frissítenek. Összességében tehát megállapítható, hogy az építésügy területén – a kistelepülések kivételével – általánosan mondható a nyilvánosság biztosítása, a kiadott építési engedélyek, valamint a helyi építésügyre vonatkozó településrendezési alapidokumentumok a nyilvánosság számára hozzáférhetőek. A kistelepülések tekintetében – vélhetően – az infrastrukturális feltételek (részleges) hiánya okozza a nyilvántartások nem teljes körű vezetését, a hiányok (országos szintű) pótlását követően eme elmaradások pótolhatók, ezáltal is erősíthető a tárgykör átláthatósága.

XIII. Szociális ügyek

A 6000 fő alatti népességű települések önkormányzatainak nagy többsége alkotott rendeletet a szociális bérlakások odaítélésének, a helyi önkormányzat tulajdonában lévő lakások értékesítésének eljárásairól. A közepes méretű önkormányzatok esetében – egy település kivételével – minden önkormányzat rendelkezik ilyen tartalmú rendelettel, a nagyobb települések esetében pedig mindenhol megszületett a vonatkozó helyi szabályozás.

A szociális lakások elosztásáról bizottsági (szociális bizottság; humánpolitikai és jóléti bizottság; humán bizottság; szociális, művelődési és oktatási bizottság) és polgármesteri szinten döntenek. Két település kivételével sehol nem alkalmaznak viszont sorsolást.

Magyarország-Szlovákia
Határon Átnyúló Együttműködési
Program 2007-2013

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap

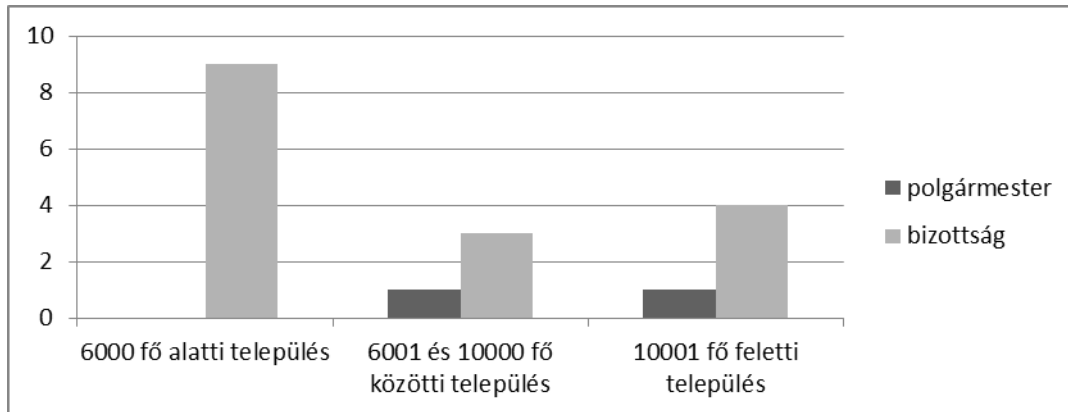
Partnerséget építünk

Transzparens önkormányzatok hálózatának építése – HUSK/0901/1.5.1/0246. sz. projekt

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

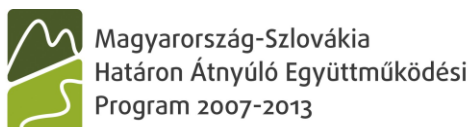
Időtartam: 2011. január 1. – 2011. december 31.

Komoly eltérések érzékelhetők azonban abban a tekintetben, hogy milyen településtípus esetén mely szerv lesz a döntéshozó. A következőkben az erre vonatkozó tapasztalatokat foglaljuk össze.

Ha a rászorultság mértéke azonos, akkor a kistelepülési önkormányzatok esetén a szabályzatot hívják segítségül, de van, ahol a kérelem benyújtásának időpontja lesz a mérvadó, s van, ahol a kiskorú gyermekek száma, a családi állapot, a munkanélküliség, a tartós betegség játszik döntő szerepet. Figyelmet érdemel az egyik válaszadó ama megjegyzése is, amely szerint azonos mértékű rászorultság még nem fordult elő, így az értékelést meg tudják tenni a szabályzat alapján. A másik két településcsoport vonatkozásában egységesen olyan válaszok születtek, hogy amennyiben a rászorultság mértéke azonos, akkor az elbírálás során egyedi szempontokat (jövedelmi, vagyoni, család- és gyermekvédelmi viszonyokat) is mérlegelnek.

A szociális intézményekbe való jelentkezés elektronikus úton csak egy önkormányzatnál lehetséges. A szociális intézményeknek a válaszadók túlnyomó többségénél a 6000 lakos alatti településeken van elektronikus nyilvántartása, a közepes méretű önkormányzatoknál a többség ilyen nyilvántartással nem rendelkezik, a nagyobb városoknak pedig körülbelül a fele alkalmaz ilyen regisztert.

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap

Partnerséget építünk

Transzparens önkormányzatok hálózatának építése – HUSK/0901/1.5.1/0246. sz. projekt

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Időtartam: 2011. január 1. – 2011. december 31.

A szociális intézményekbe történő felvételtől vagy elutasításról szóló döntést nagyjából azonos arányban teszik, vagy nem teszik közzé az előírt határidőn belül a kistélepléseken, a nagyobb városok tekintetében ugyanez az arány érvényesül, míg a közepes méretű települések esetében csupán egyetlen önkormányzatnál válnak azok nyilvánosan hozzáférhetővé.

Három település kivételével a szociális bérlakások odaítéléséről szóló döntések nem érhetőek el az önkormányzat honlapján, s nagyjából ugyanez érvényes az önkormányzatok lakásgazdálkodásának főbb adatai, valamint a bérlakáspályázat feltételei, a szociális bérlakásra pályázók aktuális listája, a bérlakások listája, s ennek folyamatos frissítése tekintetében is.

A szociális bérlakásra pályázók listája (már ahol van ilyen) a kisebb települések nagy többségénél a honlapon elérhető. A közepes méretű településeknél egyáltalán nem teszik ezt hozzáférhetővé, a nagyobb városok tekintetében pedig – két önkormányzat kivételével – szintén nem hozzáférhetőek eme nyilvántartások. A szociális intézményekre vonatkozó nyilvántartások tartalmukat illetően a jelenlegi igénybevevők számát, a szabad helyek számát és a jelentkezők számát zömében nem teszik fel a honlapra. Lényeges különbségek mutatkoznak abban a tekintetben, hogy milyen adatokat szerepeltetnek az egyes településtípusok esetében ezekben a nyilvántartásokban. A következő ábrán ezekről adunk áttekintést.

Magyarország-Szlovákia
Határon Átnyúló Együttműködési
Program 2007-2013

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap

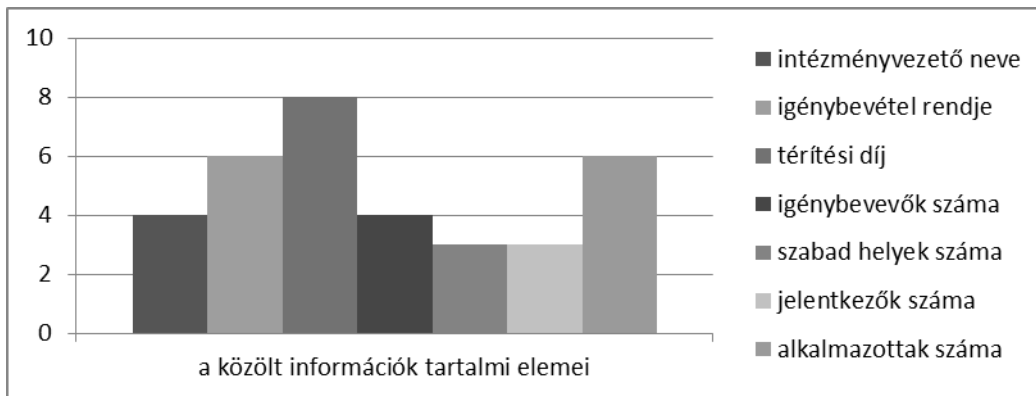

Partnerséget építünk

Transzparens önkormányzatok hálózatának építése – HUSK/0901/1.5.1/0246. sz. projekt

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Időtartam: 2011. január 1. – 2011. december 31.

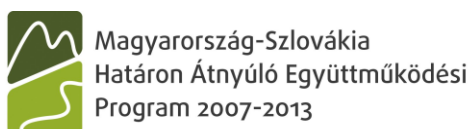

A fentiekből kiolvasható, hogy a vizsgált önkormányzatok többsége alkotott helyi rendeletet a szociális igazgatás egyes tárgyköreinek vonatkozásában, a hatáskör-telepítés és a gyakorlat alapvetően megfelelő módon lett kiépítve. Javítható azonban a szociális intézményekre, azok működésére vonatkozó információk hozzáférhetősége, honlapon való közzététele. Tekintettel arra, hogy még a térítési díjra vonatkozó adatokat is a vizsgált települések kevesebb, mint felében teszik közzé, javasoljuk az átláthatóság és a nyilvánosság „izmosítását” a vonatkozó információk szélesebb körben történő hozzáférhetővé tételével realizálni.

XIV. A törvényességi ellenőrzést végző szerv megismerhetősége

E fejezet címében az „ellenőrzés” fogalmat használtuk, de szükségesnek tartjuk megjegyezni, hogy 2012. január 1-jétől az Alaptörvény és az új Ötv. általi szabályozásnak megfelelően a tárgyalt jogintézmény megjelölése „felügyeletre” változik.

A kistépüléseken két kivétellel kaptuk azt a választ, hogy a törvényességi ellenőrzést végző szervek megnevezése, valamint elérhetőségük is biztosított a honlapon. A 6001 és 10000 lakos közötti, valamint a 10000 fölötti lakosságú települések mindegyikén nyilvánosak az említett információk.

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap

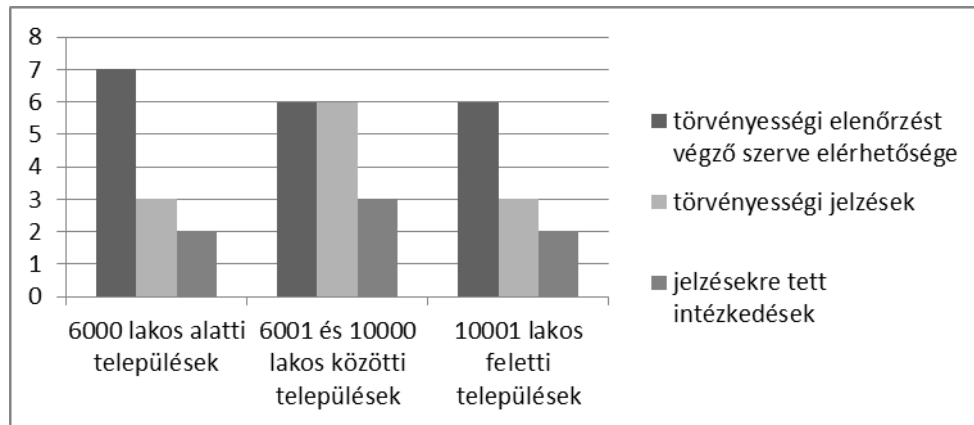
Partnerséget építünk

Transzparens önkormányzatok hálózatának építése – HUSK/0901/1.5.1/0246. sz. projekt

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Időtartam: 2011. január 1. – 2011. december 31.

Figyelmet érdemel, hogy a különböző ellenőrzési, felügyeleti szervek önkormányzatokat érintő jelzései, avagy az ezekre tett intézkedések a megkérdezett kistélepülések többségénél nem érhetők el az önkormányzat honlapján, a közepes méretű települések fele-fele arányban, míg a nagyobb városok közül csupán két önkormányzat teszi ezeket közzé.

A vázolt adatokból megállapítható, hogy a törvényességi ellenőrzést végző szervekre vonatkozó elemi információk lényegében minden vizsgált önkormányzatnál – vagy azok túlnyomó többségénél – megjelennek. Hiányosságként említhető azonban az a tendencia, hogy a törvényességi jelzések és különösen a jelzések nyomán fogantatosított intézkedések már nem jelennek meg az internetes felületen. Ennek orvoslása által hatékonyabb ellenőrzési (felügyeleti) rendszer és az állampolgárok számára (is) átláthatóbb önkormányzati működés valósulhatna meg.

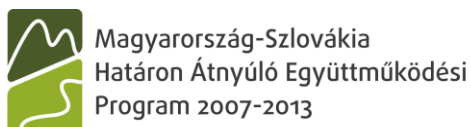
XV. Összegzés, következtetések

Tekintettel arra, hogy az egyes részkérdéseknél törekedtünk javaslatokat megfogalmazni, a következőkben néhány általános, összegző megállapítást teszünk.

Hipotézisünk, miszerint az önkormányzati működés átláthatósága a települések méretétől függően eltérő, minden részkérdés vonatkozásában visszaköszönő vonásokat mutat, nem bizonyosodott be egyértelműen a kutatás eredményeinek fényében. Vannak olyan, a kutatás tárgyát képező részterületek (egyebek mellett a gazdasági szerződések közzététele ilyen témakör), amelyeknél komoly eltérések emelhetők ki a településtípusok szerint, más vizsgált kérdésekben azonban (pl. közmeghallgatáson való részvételi arány) nem fedeztünk fel szignifikáns különbségeket a kistelepülések, valamint a nagyobb önkormányzatok gyakorlata között.

A kérdőívek által érintett témák vonatkozásában összességében megállapítható, hogy a (központi és helyi) szabályozás alapvetően megfelelő, azokkal összhangban álló gyakorlat alakult ki a vizsgált településeken, általában érvényesülnek az átláthatóságot biztosítani hivatott jogintézmények, garanciák. Olyan hiányosságok azonban tárgykörönként egyes önkormányzatoknál érzékelhetők, amelyek érinthetők az esetleges továbbfejlesztések alkalmával (különösen egyes belső szabályzatok, információk, nyilvántartások közzétételére utalunk e helyütt).

Végezetül jelezni kívánjuk, hogy kutatásunkat – amelyet 2011 kora őszén folytattunk le – a hatályos szabályozás ismeretében végeztük, az azon alapuló megállapításainkat is e jogi keretek között fogalmaztuk meg.

Magyarország-Szlovákia
Határon Átnyúló Együttműködési
Program 2007-2013

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap

Partnerséget építünk

Transzparens önkormányzatok hálózatának építése – HUSK/0901/1.5.1/0246. sz. projekt

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Időtartam: 2011. január 1. – 2011. december 31.

E sorok szerzői utalnak azonban a 2012. január 1-jén hatályba lépő új Alaptörvény és a várhatóan szintén a következő években megvalósuló, az önkormányzati rendszert és működést alapjaiban érintő lényeges jogszabályváltozások által majdan szükségessé váló reformok, továbbfejlesztések indokoltságára, amelyek óhatatlanul a gyakorlat és a szabályozás felülvizsgálatára ösztönzik majd az önkormányzati szféra ma tevékenykedő és leendő szereplőit. A kutatás résztvevői ezúton is készséggel ajánlják fel segítségüket egy majdani, a jelzett változások miatt aktuálissá váló „átvilágítás” keretében (is).

Magyarország-Szlovákia
Határon Átnyúló Együttműködési
Program 2007-2013

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap

Partnerséget építünk

Transzparens önkormányzatok hálózatának építése – HUSK/0901/1.5.1/0246. sz. projekt

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Időtartam: 2011. január 1. – 2011. december 31.

Nyilatkozat

Alulírott Dr. Csefkó Ferenc, a PANO' PRESS Bt. (7625 Pécs, Szőlő utca 50.; adószám: 20061942-3-02) képviselőjében nyilatkozom, hogy „Transzparens önkormányzatok hálózatának építése” című, HUSK/0901/1.5.1/0246 projekt keretében elkészült jelen dokumentáció más európai uniós vagy hazai finanszírozásból megvalósított pályázatban nem került elszámolásra.

Pécs, 2011. december 5.

Dr. Csefkó Ferenc
a Bt. képviselője

Magyarország-Szlovákia
Határon Átnyúló Együttműködési
Program 2007-2013

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap

Partnerséget építünk

Transzparens önkormányzatok hálózatának építése – HUSK/0901/1.5.1/0246. sz. projekt
A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Időtartam: 2011. január 1. – 2011. december 31.

Magyarország-Szlovákia
Határon Átnyúló Együttműködési
Program 2007-2013

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap

Partnerséget építünk

Transzparens önkormányzatok hálózatának építése – HUSK/0901/1.5.1/0246. sz. projekt

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Időtartam: 2011. január 1. – 2011. december 31.